

[Udenrigsministeren]

af Vesten. Vor sikkerhed er knyttet til det atlantiske fællesskab. Vi har derfor også her i landet et ansvar for ikke at skabe usikkerhed om vore holdninger, og misforståelser i så henseende kan skabe større fare end klar tale.

Der må således ikke herske tvivl om, at regeringen ønsker et forhandlingsresultat i Genève, men det ville samtidig være ødelæggende for forhandlingsmulighederne i Genève, hvis vi lod Sovjetunionen få indtryk af, at moderniseringsdelen af dobbeltbeslutningen ikke skal tages alvorligt. Det er derfor også nødvendigt, at Danmark sammen med sine allierede står fast på dobbeltbeslutningen i begge dens dele.

Som jeg allerede har gjort det under vore løbende drøftelser om INF-spørgsmålet i det udenrigspolitiske nævn, vil jeg også gerne her i folketingsalen bekræfte, at der naturligvis vil finde en politisk vurdering sted i NATO af forhandlingssituationen i Genève, før moderniseringsbeslutningen måtte blive ført ud i livet. En drøftelse af forhandlingssituationen har i øvrigt til stadighed fundet sted på de halvårslige forsvarsminister- og udenrigsministermøder i NATO, lige siden INF-forhandlingerne blev indledt i Genève. En sådan drøftelse vil også finde sted på de forestående ministermøder i juni og ved slutningen af året.

Lad mig endelig om atomvåbenspørgsmålet sige, at det ikke kun er her i Europa, at dette spørgsmål er genstand for indgående debat. Det gælder også i USA, hvor Repræsentanternes Hus i dagevis har drøftet og formuleret på et forslag, hvorefter USA bør gå ind for en fastfrysning og en reduktion af de eksisterende atomvåbenlagre. Denne debat har klart vist, at opfattelserne på de to sider af Atlanten ikke er så forskellige, som nogen ynder at fremstille det, men det var også interessant at se, hvorledes det oprindeligt fremlagte fastfrysningsforslag, som havde visse træk af ensidig nedrustning i sig, efterhånden fik en betydelig mere realistisk udformning. Det viste sig klart nødvendigt for at opnå det tilstræbte flertal, men det skyldtes også, at den lange debat i Repræsentanternes Hus var med til at tydeliggøre nedrustningsspørgsmålets meget sammensatte og indviklede karakter. Den endeligt vedtagne resolution kræver derfor for det første, at en fastfrysning kun kan ske ved en aftale imel-

lem de to supermagter, og for det andet, at en sådan aftale omgående skal efterfølges af ligeledes aftalte reduktioner i de to landes atomvåbenarsenaler.

Vi ser således, at det forhandlingsselement, som er kernen i NATOs dobbeltbeslutning, også er det i det amerikanske fastfrysningsforslag, og vi er dermed tilbage ved det krav om sikkerhed og dialog, som skiftende danske regeringer har fastholdt siden formuleringen af afspændingspolitikken i 1967 i den såkaldte Harmelrapport. Uden den fornødne sikkerhed og uden en ægte dialog mellem Øst og Vest med det formål at holde alle kanaler åbne for at søge hinandens synspunkter og interesser klarlagt vil det ikke være muligt dels at begrænse gensidige misforståelser og misopfattelser, dels at finde frem til områder, hvor de fælles interesser bliver de dominerende. Desværre må det dog som allerede nævnt erkendes, at denne politik ikke har haft særlig lyse kår i de senere år. Forhåbentlig er der på nedrustningsområdet tegn på, at nødvendigheden af denne politik igen er ved at vinde frem. Regeringen vil for sit vedkommende støtte enhver bestræbelse i denne retning og finder det glædeligt, at dette synspunkt nyder fuld støtte blandt lande, der står Danmark nær.

Overvejelserne om muligheder for en forbedring i Øst-Vest-forholdet blev forstærket i forbindelse med lederskiftet i Sovjetunionen. Afslutningen af en efter vore forhold særdeles lang ledelsesperiode og indledningen af en ny epoke gav den vestlige offentlighed anledning til forhåbninger om forandring og nytænkning i Sovjetunionens politik. Dette fandt bl.a. klart udtryk på Det europæiske Råds møde i København i begyndelsen af december sidste år, hvor stats- og regeringscheferne fra de ti EF-lande meget direkte opfordrede den nye sovjetiske ledelse til at yde de nødvendige bidrag til en forbedring af tilliden, og hvor man erklærede sig rede til at besvare sådanne bestræbelser positivt og at arbejde for et mere konstruktivt forhold imellem Øst og Vest.

Det må vel i dag konstateres, at de forhåbninger, der næredes i forbindelse med lederskiftet i Sovjetunionen, endnu ikke er blevet indfriet. Nogleordet har været og er fortsat kontinuitet, men det er regeringens opfattelse, at man i den nuværende periode bør være særdeles opmærksom på alle signaler fra